

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ 3.7.2026

A1. Ο συγγραφέας του κειμένου αναφέρεται στους λόγους που οι νέοι δεν αγαπούν τη λογοτεχνία. Οι νέοι αδιαφορούν για οποιαδήποτε δημιουργική δραστηριότητα και αφοσιώνονται με πάθος στις οθόνες. Βέβαια, η συμπεριφορά αυτή είναι έκφανση μιας γενικότερης νοοτροπίας που αφορά όλους, καθώς η χρήση των ψηφιακών μέσων επηρεάζει την κοινωνική και επαγγελματική ζωή. Ωστόσο, ο συγγραφέας σημειώνει ότι τα παιδιά αποστρέφονται το διάβασμα κυρίως επειδή δεν είναι διασκεδαστικό. Το συνδέουν με τη μαθησιακή διαδικασία, την ανταγωνιστική απόκτηση γνώσης και γι' αυτό δεν το απολαμβάνουν.

B1. α. Λάθος, β. Λάθος, γ. Σωστό, δ. Λάθος, ε. Σωστό.

B2. α) Στο Κείμενο 1 το ύφος της Ελένης Πριόβολου είναι βιωματικό. Συγκεκριμένα, στο χωρίο «Θαρρώ πως ήρθαν οι λέξεις να με συναντήσουν, σε μια εποχή που η φωνή έψαχνε την έκφρασή της» η συγγραφέας γράφει σε α' ενικό πρόσωπο. Με την επιλογή αυτή καταθέτει ένα προσωπικό της βίωμα για το έναυσμα που την ώθησε στη συγγραφή. Αφηγείται ότι ήταν μια εποχή που η φωνή της έψαχνε να εκφραστεί. Έτσι ήρθαν οι λέξεις και τη συνάντησαν, εκφράστηκε δηλαδή μέσα από αυτές. Η επιλογή του α' ενικού προσώπου εξασφαλίζει αμεσότητα και ζωντάνια στον λόγο, το ύφος γίνεται εξομολογητικό-προσωπικό και βιωματικό και ελκύει το ενδιαφέρον του αναγνώστη, με σκοπό να τον συγκινήσει/να τον ευαισθητοποιήσει για τον τρόπο που η ίδια συναντήθηκε με τη γραφή ως τρόπο έκφρασης.

B2. β) Η χρήση των εκφραστικών μέσων

Στο Κείμενο 1

α) τα εισαγωγικά: Και όμως πολλές φορές ένα φαινομενικό τίποτα, ένα «κουρελάκι», έχει γίνει «κάτι»: τα εισαγωγικά φιλοξενούν και στις δύο περιπτώσεις μεταφορική χρήση του λόγου. Η συγγραφέας με τις λέξεις «κουρελάκι» και «κάτι» δίνει έμφαση στο ότι μπορεί να την εμπνεύσει κάτι φαινομενικά ασήμαντο («κουρελάκι»), που όμως για την ίδια είναι «κάτι», δηλαδή είναι σημαντικό.

β) το ασύνδετο σχήμα: Είμαι άνθρωπος των ανέμων οδοιποριών, ανοιχτή στην κοινωνία και τις προκλήσεις της, λάτρη της ιστορικής έρευνας, του ποιητικού λόγου: το ασύνδετο σχήμα προσδίδει στον λόγο παραστατικότητα και ζωντάνια, τον κάνει άμεσο και επικοινωνιακό. Ακόμα, δίνει στον λόγο γοργότητα και τονίζει την πληθώρα των χαρακτηριστικών της συγγραφέως, ότι δηλαδή είναι άνθρωπος που της αρέσει η περιήγηση, είναι ανοιχτή στις προκλήσεις της εποχής, λατρεύει την ιστορική έρευνα και τον ποιητικό λόγο. Έτσι, με την επιλογή του ασύνδετου σχήματος ελκύεται το ενδιαφέρον του αναγνώστη, που συγκινείται για όλα εκείνα τα γνωρίσματα που διακρίνουν τη συγγραφέα.

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

Στο Κείμενο 2

γ) η χρήση του β' ενικού ρηματικού προσώπου: Είναι αδύνατον να είσαι μέλος αυτής της κοινωνίας και να μην (ξέρεις να) χρησιμοποιείς tablet και smartphones: το β' ενικό ρηματικό πρόσωπο προσδίδει στον λόγο παραστατικότητα και ζωντάνια, τον κάνει άμεσο, επικοινωνιακό αλλά και θεατρικό, γιατί ο συντάκτης κάνει διάλογο με τον αναγνώστη, σαν να απευθύνεται προσωπικά σε καθέναν από εμάς. Έτσι ελκύει το ενδιαφέρον του και τον προβληματίζει σχετικά με το ότι σήμερα αν κάποιος θέλει να είναι μέλος της κοινωνίας πρέπει να ξέρει να χρησιμοποιεί tablet και smartphones.

B3. Δηλαδή: Η λέξη δηλώνει επεξήγηση. Ο συντάκτης υποστηρίζει ότι δεν ευθύνονται αποκλειστικά οι οθόνες για το γεγονός ότι τα παιδιά δεν αγαπούν τη λογοτεχνία. Εξηγεί, λοιπόν, στη συνέχεια ότι αν όλοι κρατούσαμε τα παιδιά μακριά από τις οθόνες μέχρι τα 15 τους, εκείνα δεν θα γίνονταν δεινοί αναγνώστες.

Γιατί: Η λέξη δηλώνει αιτιολόγηση. Ο συντάκτης υποστηρίζει ότι τα παιδιά δεν αγαπούν το διάβασμα και αιτιολογεί/εξηγεί ότι αυτό συμβαίνει επειδή δεν διασκεδάζουν διαβάζοντας.

Θέμα Γ (Πανελλαδικές εξετάσεις ΕΠΑΛ 2026)

Γ1. Πώς λειτουργεί η ενασχόληση με την ποίηση για το ποιητικό υποκείμενο στο **Κείμενο 3**; Να στηρίξετε την απάντησή σας σε τρεις (3) διαφορετικούς κειμενικούς δείκτες.

Θα μπορούσε, κατά τη γνώμη σας, η ενασχόληση με την ποίηση να εμπνεύσει τους σημερινούς νέους ανθρώπους; (150-200 λέξεις)

Το ποιητικό υποκείμενο έχει μια σχέση δημιουργική με την ποίηση. Τα υλικά της ζωγραφίζουν τη μέρα της, σχεδιάζει με αυτά τη ζωή. Η ποίηση την βοηθά να ταξιδέψει νοερά, να εκφράσει μέσα από τον ποιητικό λόγο σκέψεις και συναισθήματα. Ακόμα, η ποίηση της δίνει τη δύναμη να ονειρευτεί ότι μπορεί να αλλάξει όλο τον κόσμο, να τον κάνει φωτεινό και χαρούμενο. Η ποίηση είναι μια δύναμη αναζωογονητική, γεγονός που αποτυπώνεται στους πρώτους στίχους **με την πρωτοπρόσωπη αφήγηση:** «Ζωγραφίζω τις μέρες μου με ποιήματα...τα πελάγη τους». Το ποιητικό υποκείμενο εξομολογείται ότι με τη δύναμη της ποίησης χρωματίζει τη ζωή της, τη μεταμορφώνει. Η πρωτοπρόσωπη αφήγηση αποτυπώνει βιωματικά ότι τα υλικά της ποίησης απελευθερώνουν την καρδιά και το μυαλό, τα συναισθήματα και τις σκέψεις που κάνει και ταξιδεύει νοερά. Η ποίηση είναι για το ποιητικό υποκείμενο πηγή ζωής, κάτι που εκφράζεται και **στη μεταφορά** «Οι εκθέσεις μόνιμες στην πινακοθήκη της καρδιάς μου». Όλα αυτά που σχεδιάζει, που χρωματίζει, που δημιουργεί χάρη στην ποίηση είναι μέσα της, ιδιότυπα έργα τέχνης που φιλοξενούνται σε μια έκθεση καρδιάς, τονίζοντας έτσι τη δημιουργική δύναμη της ποίησης. Μάλιστα, το ποιητικό υποκείμενο ονειρεύεται να χρωματίσει όλο τον κόσμο με ποιήματα. **Με την υποτακτική έγκλιση** «Κι έχω ένα όνειρο που με παιδεύει...γελαστά παιδιά» εκφράζει την έντονη επιθυμία που έχει να μεταμορφώσει με την ποίηση τη ζωή όλου του κόσμου, να την φωτίσει με ήλιο και γελαστά παιδιά, με φως και αισιοδοξία. (προσωποποίηση/εικόνα)

Κατά τη γνώμη μου, η ενασχόληση με την ποίηση θα μπορούσε να εμπνεύσει τους σημερινούς νέους ανθρώπους. Η ποίηση αποτυπώνει μηνύματα ζωής, υμνεί τα υψηλά ιδανικά

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030

2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551

3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031

www.en-dynamei.gr

και τις αξίες του ανθρώπου, την αγάπη, τη φιλία, την ανθρωπιά. Επομένως, μπορεί να εμπνεύσει ειδικά εμάς τους νέους, που είμαστε σε ηλικία που διαμορφώνουμε την προσωπικότητά μας και έχουμε ανάγκη από πρότυπα που μπορούν να νοηματοδοτήσουν τη ζωή μας.

Θέμα Δ

Δ1. Ο συντάκτης του **Κειμένου 2** υποστηρίζει ότι η χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών οδηγεί στον εθισμό των νέων και την έλλειψη ενδιαφερόντων, όπως η αγάπη για τη λογοτεχνία.

α) Με ποια επιχειρήματα θα μπορούσατε να στηρίξετε την παραπάνω θέση;

β) Για ποιους λόγους, κατά τη γνώμη σας, είναι σημαντική η ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων, ώστε οι νέοι να διαμορφώσετε την προσωπικότητά σας;

Αξιοποιώντας δημιουργικά τα **Κείμενα 1** και **2** να παρουσιάσετε τις απόψεις σας σε άρθρο 350-400 λέξεων, που θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σας.

ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΦΩΝΗΣΗ

- Ο μαθητής γράφει άρθρο που θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου, επομένως χρειάζεται τίτλος και το ύφος είναι ημι-επίσημο. Σε αυτό, λαμβάνει υπόψη την άποψη του συντάκτη του Κειμένου 2, ότι η χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών οδηγεί στον εθισμό των νέων και την έλλειψη ενδιαφερόντων, όπως είναι η αγάπη για τη λογοτεχνία.
- **Στο α' ζητούμενο** καλείται να εξηγήσει με επιχειρήματα γιατί η χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών οδηγεί α) στον εθισμό των νέων και β) στην έλλειψη ενδιαφερόντων, όπως είναι η αγάπη για τη λογοτεχνία. Να προσέξουμε ότι πρέπει να αιτιολογηθούν και τα δύο σκέλη.
- **Στο β' ζητούμενο** καλείται να εξηγήσει τη σημασία της ανάγνωσης λογοτεχνικών κειμένων στη διαμόρφωση της προσωπικότητας των νέων.

Ιδέες για πρόλογο

Πρόλογος με αντίθεση

Παρά την αναμφισβήτητη αξία της καλλιτεχνικής δημιουργίας στην καλλιέργεια του ανθρώπου, οι σημερινοί νέοι απομακρυνόμαστε από τα αγαθά της. Με αφορμή τη διαπίστωση αυτή, αξίζει να αναλύσουμε τη σχέση των ψηφιακών μέσων με τη συμπεριφορά αυτή, αλλά και τη σημασία που έχει ειδικά η ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων στη διαμόρφωση της προσωπικότητάς μας.

Πρόλογος με αναδίγηση της εκφώνησης

Είναι γεγονός ότι τα σύγχρονα ψηφιακά μέσα, αν και διευκολύνουν τη ζωή μας, ευθύνονται για τον εθισμό μας σε αυτά, με αποτέλεσμα να μην αναπτύσσουμε άλλα ενδιαφέροντα, όπως την αγάπη για τη λογοτεχνία. Με αφορμή τη διαπίστωση αυτή, αξίζει να αναλύσουμε την επίδραση που μας ασκεί η σύγχρονη τεχνολογία, αλλά και τη σημασία που έχει για τη διαμόρφωση της προσωπικότητάς μας η στροφή στην ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων.

Α' ζητούμενο

- Οι νέοι διαχρονικά εξοικειώνονται γρήγορα με τα νέα τεχνολογικά δεδομένα κάθε εποχής → σήμερα τα ψηφιακά μέσα, οι οθόνες, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης → γοητεύουν τους νέους → ανάγκη να ανήκουν στον ψηφιακό κόσμο, να μην αποκλειστούν από τις ψηφιακές εξελίξεις

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

(fomo, fear of missing out)→ εθίζονται στο διαδίκτυο, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, τον ηλεκτρονικό τζόγο, τη γρήγορη εναλλαγή εικόνας, το θέαμα, την ψηφιακή επικοινωνία, την εικονική ζωή→ η ψηφιακή τεχνολογία καταργεί οποιαδήποτε άλλη δημιουργική ενασχόληση και απομακρύνει τους νέους από το διάβασμα και τα αγαθά του πολιτισμού.

- Τα ψηφιακά μέσα, τα social media, οι δημιουργοί περιεχομένου, οι πλατφόρμες κτλ. προωθούν υλιστικά-καταναλωτικά πρότυπα ζωής→ εθισμός στην παρακολούθηση της ζωής των άλλων, εμμονή με την επίδειξη χρήματος και πλούτου, με την αψεγάδιαστη εικόνα, την ομορφιά, τη νεότητα→ τα ψηφιακά μέσα καταργούν κάθε άλλη δραστηριότητα, προάγουν ρηχά και αντιπνευματικά πρότυπα ζωής στους νέους→ μίμηση, ανάγκη αποδοχής από τους διαδικτυακούς «φίλους»→ αδιαφορία για άλλες δημιουργικές δραστηριότητες→ απομάκρυνση από τα αγαθά της τέχνης.

Β' ζητούμενο

- **Πνεύμα:** η ανάγνωση φέρνει σε επαφή με την πολιτιστική παράδοση, τόσο τη δική μας όσο και των άλλων λαών, με τα μνημεία του γραπτού λόγου. Συστήνει στους νέους την κουλτούρα των ανθρώπων μιας εποχής, την ιδιοσυγκρασία, τις αντιλήψεις, τα ιδανικά τους, όπως αυτά διαμορφώθηκαν μέσα στους αιώνες και αποτελούν την πολιτιστική τους ταυτότητα αλλά και δική μας κληρονομιά.
- **Πνεύμα:** η ανάγνωση προσφέρει γνώσεις, συμβάλλει στην ανάπτυξη της παιδείας του νέου, διευρύνει τους ορίζοντές του, καλλιεργεί τη φαντασία, τη σκέψη, την κριτική, την αντίληψη. Τον αποδεσμεύει από τη δική του οπτική και τον εξοικειώνει με την οπτική του καλλιτέχνη για τη ζωή και τον κόσμο.
- **Ψυχή:** το λογοτεχνικό βιβλίο αποτελεί μέσο ψυχαγωγίας, ηρεμεί, ξεκουράζει το μυαλό και την ψυχή, αποφορτίζει τον νέο από τις εντάσεις της καθημερινής ζωής, τον ταξιδεύει νοερά σε νέους κόσμους.
- **Ήθος:** η ανάγνωση λογοτεχνίας ηθικοποιεί, προάγει ηθικές αξίες και αρχές, διδάσκει τρόπους συμπεριφοράς, υμνεί ανθρωπιστικά ιδανικά όπως η αγάπη, η φιλία, η ειρήνη κτλ. και προσφέρει το υπόβαθρο που πάνω του, ειδικά οι νέοι, θα διαμορφώσουν τη δική τους στάση ζωής.
- **Κοινωνική και πολιτική αγωγή:** το λογοτεχνικό βιβλίο αποτυπώνει το κοινωνικό και πολιτικό γίνεσθαι μιας εποχής. Σατιρίζει, καυτηριάζει την εξουσία, ασκεί κριτική, αποκαλύπτει τα ήθη, συγκρούεται με τους ισχυρούς, κοινοποιεί τα προβλήματα της εποχής μέσα στην οποία ανήκει, αφηγείται με τον δικό του τρόπο την ιστορία→ ο νέος ενημερώνεται, μαθαίνει, αφυπνίζεται, προβληματίζεται για τις εξελίξεις, κρίνει→ διαμορφώνει πολιτική σκέψη→ παίρνει θέση μέσα στη συλλογική ζωή→ γίνεται ενεργός πολίτης.